

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ &
Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΧΟΛ. ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Δ.Ε.
Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Τηλ. 2810 246860

Ταχ. Δ/ση: Ρολέν 4, 713 05 ΗΡΑΚΛΕΙΟ

E-mail: grss@dide.ira.sch.gr

Βασιλεία Καλοκύρη

Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων

Τηλ. 2810 246.864 // 2810 310.634

κιν. 697 99 30 724

Ιστοσελίδες: ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

<http://users.sch.gr/sfscholiki/fi>

ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ –
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

<http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com>

E-mail : kalokyri@sch.gr

Ηράκλειο, 13-1-2017

Αρ. Πρωτ.: 17

Προς:

- Διευθύνσεις Σχολείων Δ.Ε.
Ηρακλείου και Λασιθίου
Φιλολόγων αρμοδιότητας Σχολικής
Συμβούλου Φιλολόγων Β.
Καλοκύρη
- Φιλολόγους Σχολείων Δ.Ε.
Ηρακλείου και Λασιθίου
αρμοδιότητας Σχολικής Συμβούλου
Φιλολόγων Β. Καλοκύρη
- Εκπαιδευτικούς Σχολείων
παιδαγωγικής αρμοδιότητας της
Σχολ. Συμβούλου Β. Καλοκύρη
(*διαμέσου των Δ/σεων των
Σχολείων*)

Κοιν. :

1. Περιφερειακή Δ/ση Π/θμιας &
Δ/θμιας Εκπαίδευσης Κρήτης
2. Προϊστάμενο Επιστημ.& Παιδαγ.
Καθοδήγησης Δ/θμιας Εκπ/σης
3. Διεύθυνση Δ.Ε. Ηρακλείου
4. Διεύθυνση Δ.Ε. Λασιθίου

Θέμα: Επικαιροποίηση συμμετοχής στο δίκτυο «Η Ρητορική στο Σχολείο» για το νέο έτος 2017. Πρόσκληση προς Φιλολόγους και Εκπαιδευτικούς άλλων ειδικοτήτων των Σχολείων παιδαγωγικής αρμοδιότητας της Σχολ. Συμβούλου Β. Καλοκύρη

Αγαπητοί/ Αγαπητές Συνάδελφοι,

Στο πνεύμα των εκπαιδευτικών στόχων μας για το νέο έτος, όπως έχουμε πει και στις συναντήσεις μας, επικαιροποιούμε τη λειτουργία του δικτύου «Η Ρητορική στο Σχολείο». Σχετικές επιμορφωτικές συναντήσεις θα ανακοινωθούν προσεχώς.

Επικαιροποιούμε, επίσης, την πρόσκληση για εγγραφή νέων μελών στο Δίκτυο καθώς και την ηλεκτρονική διεύθυνση εγγραφής <http://goo.gl/forms/WYxxLu0mSB> (Η εγγραφή στο Δίκτυο δεν συνεπάγεται υποχρεωτική συμμετοχή σε διοργάνωση ρητορικών αγώνων.)

Στο Δίκτυο **προσκαλούνται να συμμετάσχουν και Εκπαιδευτικοί κάθε ειδικότητας των Σχολείων Παιδαγωγικής αρμοδιότητάς μου**, οι οποίοι ενδιαφέρονται να **καλλιεργήσουν δεξιότητες λόγου και ρητορικής** στους μαθητές τους, διαμέσου των γνωστικών αντικειμένων τους και με θεματικές δραστηριότητες, project ή με τη συμμετοχή τους σε προγράμματα κ.ά. Οι Εκπαιδευτικοί άλλων ειδικοτήτων μπορούν να συνεργαστούν και με Φιλολόγους στις δράσεις τους. Για περισσότερες πληροφορίες και υποστήριξη μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου άμεσα (τηλεφωνικά και με e-mail) καθώς και να συμμετάσχετε στα σεμινάρια που θα ακολουθήσουν.

Στη συνέχεια του παρόντος παρατίθεται για διευκόλυνση/υπενθύμηση το κείμενο με τον ιδρυτικό σκοπό, τους στόχους και τις δράσεις του Δικτύου **«Η Ρητορική στο Σχολείο»**.

Εύχομαι το νέο έτος να ανανεώσουμε τις δυνάμεις και τις προσπάθειές μας για να προσφέρουμε «παιδεία ποιότητας»...

Με τιμή,
Βασιλεία Καλοκύρη
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
ΠΔΕ Κρήτης, με έδρα το Ηράκλειο

Πρόσκληση για συμμετοχή στο Δίκτυο συνεργαζόμενων φορέων και σχολείων για την προώθηση της ρητορικής, με θέμα : «Η Ρητορική στο Σχολείο».

Σε ανταπόκριση προς τις σύγχρονες απαιτήσεις, χρειάζεται οι πολίτες να είναι ενημερωμένοι πάνω στα παγκόσμια περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα αλλά και

ικανοί να αναπτύξουν μια ισχυρή, τεκμηριωμένη επιχειρηματολογία, ώστε οι προσεγγίσεις για διαχείριση των προβλημάτων “με μέτρο τον άνθρωπο” να πείθουν και να έχουν περισσότερες πιθανότητες να υιοθετηθούν.

Βασικός στόχος, λοιπόν, του σύγχρονου σχολείου είναι να συμβάλει στη διαμόρφωση μελλοντικών ενεργών πολιτών, με κριτική και δημιουργική σκέψη, ώστε με τις επιλογές και τη δράση τους να προάγουν την κοινωνία και τον πολιτισμό.

Η ένταξη μεθόδων της Ρητορικής στο σχολικό πρόγραμμα συμβάλλει στη διαμόρφωση της έννοιας του ενεργού πολίτη, γιατί ενισχύει την καλλιέργεια επικοινωνιακών και εκφραστικών δεξιοτήτων και ασκεί την κριτική, δημιουργική και αφαιρετική σκέψη των μαθητών. Η ρητορική, με καθαρά παιδαγωγική διάσταση, προάγει το ουσιαστικό «διαλέγεσθαι» που προϋποθέτει ενεργητική ακρόαση, ελεύθερη έκφραση και συμμετοχή, αγωγή του προφορικού λόγου, και διαμορφώνει τις στάσεις και συμπεριφορές των μαθητών-αυριανών πολιτών απέναντι στα σύγχρονα προβλήματα.

Στο πλαίσιο αυτής της προβληματικής, οργανώνεται **Δίκτυο συνεργαζόμενων φορέων και σχολείων για την προώθηση της ρητορικής στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση** με τίτλο : **«Η ρητορική στο Σχολείο».**

Σκοπός του δικτύου είναι η συνεργασία Σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στους νομούς Ηρακλείου και Ρεθύμνου για την ανάπτυξη σκέψης και λόγου των μαθητών, την καλλιέργεια της επιχειρηματολογίας και τη συμμετοχή των μαθητών σε αγώνες ρητορικής.

Πιο συγκεκριμένα, **οι στόχοι** του δικτύου είναι:

- Η ανάπτυξη συνεργασίας σε συστηματική βάση τόσο μεταξύ εκπαιδευτικών όσο και μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών διαφορετικών σχολείων και περιοχών, η ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων, η επιστημονική, μεθοδολογική και παιδαγωγική στήριξη των εκπαιδευτικών που θα ενισχύουν την ένταξη μεθόδων της Ρητορικής στο σχολείο.
- Η καλλιέργεια επικοινωνιακών και συνεργατικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων του προφορικού λόγου των μαθητών (ενεργητική ακρόαση-προφορική έκφραση).
- Η ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης των μαθητών, με την άσκηση στην παραγωγή καλών και πρωτότυπων ιδεών.
- Η καλλιέργεια του κριτικού στοχασμού με διατύπωση ερωτημάτων και διερεύνηση ζητημάτων που οι μαθητές θεωρούν χρήσιμα και με νόημα για τους ίδιους.
- Η εξοκείωση με τεχνικές επιχειρηματολογίας και η παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου επιμελημένου εκφραστικά και με νοηματική αρτιότητα -και ειδικότερα, η διαμόρφωση και διατύπωση επιχειρημάτων οργανωμένων με «λόγο και ήθος», πειστικών και αποτελεσματικών ως προς τον στόχο τους.
- Η μελέτη κείμενων της αρχαίας ρητορείας, τα οποία ως προϊόντα υψηλής σκέψης και λογοτεχνικότητας, βοηθούν τους μαθητές να κατανοούν τα επιχειρήματα που αναπτύσσονται τόσο στον αρχαίο όσο και στον σύγχρονο κόσμο σχετικά με κοινωνικές και ιδεολογικές εντάσεις, την πολιτική ή την προπαγάνδα.

Επίσης, η μελέτη της αρχαίας ρητορείας συμβάλλει στη διδασκαλία των τεχνικών της πειθούς και επιτρέπει να προσεγγίζονται κριτικά οι μέθοδοι επηρεασμού της κοινής γνώμης.

Για την επίτευξη των παραπάνω, στο πλαίσιο του δικτύου θα οργανώνονται συναντήσεις εκπαιδευτικών και μαθητών.

Ειδικότερα, για τους εκπαιδευτικούς οι συναντήσεις αυτές θα έχουν τη μορφή προαιρετικών Σεμιναρίων/Εργαστηρίων, που θα οργανώνονται από τους Συντονιστές του Δικτύου, σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας ή περιφέρειας, σε συνεργασία με την Ένωση για την Προώθηση της Ρητορικής στην Εκπαίδευση, με Πανεπιστημιακούς καθηγητές, όπως μέλη ΔΕΠ του τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, με Σχολικούς Συμβούλους. Επίσης προβλέπεται και η πρόσκληση ομιλητών από άλλους σχετικούς με το θέμα επιστημονικούς φορείς, καθώς και έμπειρων εκπαιδευτών Ρητορικής τέχνης.

Στα Σεμινάρια θα μπορούν να συμβάλουν και εκπαιδευτικοί (με σχετικές γνώσεις / σπουδές) ως επιμορφωτές ή και να καταθέσουν την εμπειρία τους από την ενασχόλησή τους με θεατρικές ομάδες, εκπαιδευτικά προγράμματα ή με Ομίλους Ρητορικής που λειτουργούν ήδη από πέρυσι στο Ρέθυμνο και Ηράκλειο.

Επιπλέον, για τους μαθητές θα διοργανώνονται διασχολικές συναντήσεις προπόνησης ανά περιφερειακή ενότητα, κατά περιπτώσεις με τη συμμετοχή πανεπιστημιακών καθηγητών ή άλλων έγκυρων φορέων. Προαιρετικά είναι δυνατό να διοργανώνονται αγώνες ρητορικής σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς – ή σε άλλο πρόσφορο για τους συμμετέχοντες χρόνο- εκπαιδευτικοί και μαθητές των σχολείων που επιθυμούν θα μπορούν να συμμετέχουν στους «**Παγκρήτιους Αγώνες Ρητορικής**», που θα διοργανώνονται στο πλαίσιο των δράσεων του Δικτύου.

Ρητορικά αγωνίσματα-Σύντομη περιγραφή

Εκφραστική-νοηματική Ανάγνωση: Η νοηματική ανάγνωση αναδεικνύει την ικανότητα του ομιλητή να αποδώσει το περιεχόμενο/ νόημα πεζού λογοτεχνικού ή δοκιμιακού κειμένου με τη χρήση της φωνής, την έκφραση του προσώπου και τις κινήσεις του σώματος, την καθαρή άρθρωση και την επαφή με το κοινό.

Αυθόρμητος Λόγος: Σύντομος, αυτοσχέδιος λόγος 3-4 λεπτών, πάνω σε ένα θέμα άγνωστο στον διαγωνιζόμενο. Ο στόχος είναι η τέρψη του ακροατηρίου και όχι η πειθώ. Ο αυθόρμητος λόγος δοκιμάζει τη δημιουργική και συνειρμική σκέψη του ομιλητή, γιατί καλείται μέσα σε πολύ περιορισμένο χρόνο να προετοιμάσει και να εκφωνήσει μια ομιλία με αλληλουχία, πρωτοτυπία και ζωντάνια.

Προτρεπτικός Λόγος: Προσχεδιασμένη ομιλία 6 λεπτών πάνω σ' ένα θέμα κοινού ή/και προσωπικού ενδιαφέροντος. Ο ομιλητής επιδιώκει με ορθά δομημένο λόγο και επιχειρηματολογία όχι απλώς να ενημερώσει, **αλλά να πείσει** το κοινό για τη θέση που υποστηρίζει, οριοθετώντας το θέμα, αναδεικνύοντας τις σημαντικότερες πτυχές του και κυρίως αναπτύσσοντας πρωτότυπες ιδέες και προτάσεις.

Διττοί Λόγοι: Ομαδικό αγώνισμα προφορικού λόγου, στο οποίο δύο τριμελείς ομάδες μαθητών διαφορετικών σχολείων αντιπαρατίθενται δημόσια με επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα υπέρ ή κατά μιας δεδομένης θέσης, μέσα σε ένα αυστηρά καθορισμένο πλαίσιο κανόνων. Οι μαθητές του Γυμνασίου αναμετρούνται με μαθητές Γυμνασίου και οι

μαθητές Λυκείου με μαθητές Λυκείου. Οι διττοί λόγοι υπηρετούν τον εποικοδομητικό διάλογο και απαιτούν καλούς ομιλητές αλλά και καλούς ακροατές.

Το Δίκτυο «**Η ρητορική στο σχολείο**» συνδιοργανώνουν και συντονίζουν οι Σχολικοί Σύμβουλοι Φιλολόγων με επιστημονική ευθύνη στις περιφερειακές ενότητες Ρεθύμνου και Ηρακλείου, **Αγγελική Καψάσκη** (Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων περ. ενότ. Ρεθύμνου), **Παναγιώτης Παρασκευάς** (Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων περ. ενότ. Χανίων και μέλος ΕΠΕΣ 5^{ου} Πειραματικού Λυκείου Ρεθύμνου), **Βασιλεία (Λιάνα) Καλοκύρη** (Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων περ. ενότ. Ηρακλείου), **Κορναράκης Γεώργιος** (Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων περ. ενότ. Ηρακλείου) και ο **Σύνδεσμος Φιλολόγων Ρεθύμνου**, σε συνεργασία με την Ένωση για την Προώθηση της Ρητορικής στην Εκπαίδευση, με μέλη ΔΕΠ του τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης καθώς και με τους συμμετέχοντες ενδιαφερόμενους εκπαιδευτικούς. Το Δίκτυο δραστηριοποιείται υπό την αιγίδα της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κρήτης .

Συμμετοχή

Στο Δίκτυο μπορούν να συμμετέχουν σχολεία Δ/θμιας Εκπ/σης, Γυμνάσια και Λύκεια, με υπεύθυνους καθηγητές Φιλολόγους ή και άλλων ειδικοτήτων, οι οποίοι συνεργάζονται με Φιλολόγους σε διαθεματικές δράσεις ή/και αξιοποιούν ρητορικές τεχνικές είτε στο πλαίσιο των μαθημάτων του αναλυτικού προγράμματος είτε στο πλαίσιο Ομίλων και καινοτόμων προγραμμάτων. Την αγωγή στις τεχνικές ανάπτυξης του προφορικού λόγου και τη συμμετοχή στο Δίκτυο ευνοεί και η διεπιστημονική συνεργασία. Η συμβολή και διασύνδεση πολλών γνωστικών αντικειμένων, εκτός από την ενίσχυση των γνώσεων των μαθητών, καλλιεργεί τις ικανότητες- δεξιότητες, τα ενδιαφέροντα και τις εμπειρίες τους και ενεργοποιεί τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους. Τα σχολεία και οι συνάδελφοι που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο Δίκτυο πρέπει να συμπληρώσουν την παρακάτω ηλεκτρονική δήλωση συμμετοχής: <http://goo.gl/forms/WYxxLu0mSB>